

Brändö kommun
Att: Bo Qvarnström
Kommunkansliet
AX-22940 Åva

Verksamhet

F.d. deponi
Korsö
Brändö

Beslut

Vid avslutning och sluttäckning av deponi, uppsamling och behandling av lakvatten samt avledning av det behandlade lakvattnet på fastigheten Korsö Depå RNr 1:14, Korsö i Brändö kommun ska instruktionerna och föreskrifterna meddelade med stöd av 15 och 26 §§ LL om miljöskydd (2008:124) i detta beslut följas.

Ansökan om revidering av instruktioner ska inlämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndigheten, ÅMHHM, senast 5 år efter avslutningen godkänts. Till ansökan bifogas ett förslag till fortsatt kontrollprogram, sammanställning av analyser från utfört kontrollprogram samt en uppföljning av reningsanläggningens effektivitet baserat på analysresultat.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. Myndigheten kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälpas om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Instruktioner och föreskrifter

1. En miljöplan för sluttäckning av Korsö deponi ska utformas och inlämnas till ÅMHHM senast 3 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft. I miljöplanen ska ingå;
 - ett tidsschema för avslutningsarbetet,
 - uppgifter om sanering av avfall inom området,
 - omfattning av schaktningsarbetena på området (ifall material förflyttas),
 - tätskiktets utformning (materialval och tjocklek),
 - reningsanläggningens slutliga placering, storlek och dimensionering samt
 - eventuellt uppförande av pumpar, deras kapacitet och placering.

Följande beaktas i miljöplanen:

- Avfall och farligt avfall som avlägsnas från området vid saneringen ska sorteras samt föras till godkända mottagare för respektive avfalls-kategori. Mottagare av avfallet ska namnges i avslutningsrapporten.
 - Farligt avfall ska avlägsnas från deponiområdet. Transportdokument som erhålls vid avfallstransporterna ska sparas i 5 år.
 - Slänterna på den komprimerade deponin får inte vara brantare än 1:3 och sänkor i ytan ska utjämnas innan övertäckning.
 - En hållbar och tät sluttäckningskonstruktion ska uppföras. Ytvatten ska avledas skilt ovanför tätskiktet. Vatten som passerar tätskiktet får inte överskrida 50 liter per kvadratmeter och år. Dräneringsvattnet, s.k. lakvatten, ska avledas skilt från annat vatten till rening.
2. Verksamhetsutövaren ska utse en person som är ansvarig för kontroll av verksamhetens miljöpåverkan, rapportering samt uppföljning av lakvattenhanteringen under efterkontrollfasen. Personens kontaktuppgifter ska senast 3 månader efter detta beslut vunnit laga kraft meddelas till ÅMHHM.
 3. Sluttäckningen och arbetsutföranden ska dokumenteras under tiden då avslutningsarbetet pågår. I detta ingår uppgifter om mottagare av farligt avfall enligt instruktion 1 och avvägning av deponin. Samtliga dokument, journaler och utredningar som utförs under avslutningsarbetet ska sammanställas i en avslutningsrapport som senast 3 månader efter att avslutningsarbetet är utfört ska lämnas till ÅMHHM. ÅMHHM beslutar därefter om godkännande av avslutningsarbetet.
 4. Lakvatten från deponin ska avledas och behandlas så att skydd mot förorening av grundvattnet upprätthålls. Lakvatten ska avledas till en reningsanläggning, såsom en rotzon, markfilteranläggning eller motsvarande. Utformning och dimensionering av reningsanläggningen ska vara tillräcklig för att hantera den mängd lakvatten som avrinner till anläggningen. Anläggningens botten ska förses med vattentäta membran eller motsvarande för att skydda grundvattnet från förorening. Anläggningen ska uppföras innan arbetet med sluttäckning av deponin påbörjas. Datum för färdigställandet ska på förhand meddelas till ÅMHHM.
 5. En reningsanläggning ska dimensioneras, utformas, skötas och övervakas så att dess funktion säkerställs. För funktion och skötsel av en rotzonsanläggning eller motsvarande reningsanläggning gäller följande;
 - Anläggningen ska ha en lämplig lutning så att lakvattnet inte blir stillastående under längre tid än vad som krävs för filterfunktionen och så att det inte förblir uppdämt i dräneringsrörssystemet. Lutning och storlek på anläggningen dimensioneras i enlighet med den mängd lakvatten som avrinner från den sluttäckta deponin.

- Brunnar för provtagning på inkommande och utgående vatten till och från reningsanläggningen ska anläggas.
 - Växttäckning i en rotzon ska underhållas och skötas. Om växtligheten upphör ska den ersättas med ny plantering. Tillflödet av lakvatten ska förse rotzonen med vatten. Vattning ska ordnas vid behov så att växtligheten eller rotzonen inte torkar ut.
 - Ifall reningsanläggningen inte är i funktion ska lakvatten uppsamlas och föras till godkänd mottagare alternativt renas på något annat sätt som godkänts av ÅMHH.
6. För kontroll av grundvattnets kvalitet ska åtminstone två grundvattenrör finnas i enlighet med planritning F126.101 i bilaga 2. Grundvattenrör ska ersättas ifall t.ex. inträngning av ytvatten förekommer, i syfte att provtagningen alltid ska vara tillförlitlig. Grundvattenrör utförs i HDPE-plast eller rostfritt stål. Grundvattenrör utformas och dimensioneras enligt ÅMHH:s rekommendationer i bilaga 3.
7. Egenkontroll av yt- och grundvattnen på och kring deponiområdet ska utföras kontinuerligt under efterbehandlingsfasen enligt ett fastställt kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska även innehålla provtagning på inkommande och utgående vatten i reningsanläggningen. Av ÅMHH:s rekommendationer i bilaga 4 framgår de provtagningsparametrar och intervall som kontrollprogrammet minst ska omfatta. Ett förslag till egenkontrollprogram ska lämnas till ÅMHH och godkännas innan reningsanläggningen tas i drift.

Provtagning enligt kontrollprogrammet ska sammanställas och utvärderas årligen och därefter skickas till ÅMHH tillsammans med en lista över eventuella åtgärder som vidtagits med anledning av analysresultaten. Proven ska tas med iakttagande av god laboratorieledning under förhållanden som är representativa för verksamheten och av en godkänd provtagare. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, En 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande).

Motivering

ÅMHH har granskat ansökan om sluttäckning av deponi, uppsamling och behandling av lakvatten samt avledning av det behandlade lakvattnet, funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet och beslutat att meddela instruktioner och föreskrifter för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan enligt 15, 24 och 26 §§ LL om miljöskydd (ÅFS 2008:124). Korsö deponi är belägen i en svacka omgiven av berg och i närheten av en havsvik. En befintlig deponi får dock avslutas i enlighet med 27 § deponeringsförordningen (2007:3) varvid lämplig lokalisering i enlighet med 4 kap. 6 § vattenlagen inte krävs ifall kommunen genom erforderlig avslutnings- och efterbehandlingsplan kan visa på tillräckligt skydd för vattenkvaliteten i området.

För att trygga att ändamålet med verksamheten uppnås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, meddelar myndigheten instruktioner och föreskrifter gällande sanering och utformning av sluttäckningen, lakvattenhanteringen, kontroll och rapportering samt ansvarsperson.

Brändö kommun ansvarar för att avslutning och efterkontroll av Korsö deponi sköts med beaktande av de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 2:a kapitel. Inför sluttäckningen ska området förberedas genom att allt avfall schaktas till en tydligt avgränsad deponi. Massorna ska därefter komprimeras och släntas för att möjliggöra en fungerande sluttäckning. Vid sanering eller utsortering av avfallsprodukter ska avfallet avlägsnas i enlighet med 8 a-f §§ landskapslag (1981:3) om renhållning, renhållningslagen. Alla avfallsmottagare och transportörer som tar emot, behandlar eller transporterar avfallet ska inneha tillstånd eller vara granskade enligt 5a kapitlet i renhållningslagen. Åtgärderna ska vidtas i enlighet med 24 § punkt b) miljöskyddslagen vid istandsättning och sanering av områden och för att förebygga vidare utsläpp.

Myndigheten utfärdar med stöd av 4 kapitlet 1, 4 och 7 §§ vattenlagen instruktioner om avledning av yt- och dräneringsvatten, separat system för lakvattenuppsamling samt behandling av lakvatten i en reningsanläggning. Vid avslutning och sluttäckning av en deponi finns ett krav på tätskiktets utformning där dess genomsläpplighet får vara maximalt 50 liter per kvadratmeter och år för deponier som mottagit hushållsavfall eller icke farligt avfall. Kravet följer av 21 § 2 mom. deponeringsförordningen och utgör en skälig skyddsåtgärd för att minska urlakning av föroreningar från deponin.

Enligt 4 kap. 7 § vattenlagen är Brändö kommun skyldig att iaktta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvalitet. Enligt 4 kap. 8 § vattenlagen är utsläpp till grundvatten av vissa farliga ämnen förbjudet. Genom 1 § i vattenförordning (1996:77) för landskapet Åland krävs tillstånd för att till ytvatten få släppa ut vissa farliga ämnen. Med beaktande av de nämnda paragraferna i vattenlagen samt principen om allmän miljöhänsyn i 4 § miljöskyddslagen, vilken anger att sådana åtgärder som rimligen kan krävas ska vidtas så att negativ miljöpåverkan undviks, undanröjs eller begränsas, ska en hållbar och tät sluttäckning uppföras där ytvatten- och lakvatten separeras av ett tätskikt samt lakvattnet avleds för rening i en skild anläggning innan utsläpp i recipient får ske. Ifall reningsanläggningen inte hålls i funktion ska vattnet uppsamlas och renas på något annat av ÅMHHM godkänt sätt. Anläggningen ska dessutom skötas och kontrolleras regelbundet enligt givna instruktioner för att bibehålla sin reningsfunktion.

Instruktioner om förebyggande och begränsning av utsläpp som givits i enlighet med 24 § punkt a) miljöskyddslagen tillsammans med krav på reningsanläggningens dimensionering och funktionalitet utgör tillräckliga försiktighetsmått för att grundvattnet och vattenmiljön i omgivningen skadas så litet som möjligt och hålls i ett så naturligt skick som möjligt. De allmänna

kravbestämmelserna i 4 kap. 3 § vattenlagen uppfylls därmed och nyttan med att avsluta Korsö deponi, med beaktande av de skyddsåtgärder som ska vidtas, överstiger den olägenhet verksamheten riskerar att medföra vattenmiljön.

Enligt bestämmelser om vattenkvalitet i 5 kap. vattenlagen så är det envars skyldighet att efter förmåga och tillfälle, genom aktivt handlande och genom att avstå från skadlig påverkan, skydda och vårda grundvatten så att dess beskaffenhet inte medför hälso- eller miljöfara och ytvattnet så att det hålls i ett skick som tillåter naturlig flora och fauna. En skyldighet att avhjälpa olägenheter även efter att vattenfarlig verksamhet har upphört finns i 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen. En avslutad deponi omfattas av en efterkontrollfas enligt 23 § deponeringsförfordningen där verksamhetsutövaren svarar för kontroll, inbegripet analys av lakvatten från deponin och grundvattnet i närområdet intill deponin. Brändö kommun ska därmed kontrollera den avslutade deponins miljöpåverkan samt förebygga förorening av grundvattnet genom att utföra provtagning. Provtagning i ytvattnet och i lakvattnet samt i korrekt nedlagda grundvattentrör ska ske kontinuerligt. Ett förslag till kontrollprogram ska tillställas ÅMHH i enlighet med de anvisningar om representativ provtagning för verksamheten i fråga som ÅMHH givit. Resultaten från provtagning enligt kontrollprogrammet ska sammanställas som en uppföljning av deponins miljöpåverkan samt för att Brändö kommun ska kunna bedöma behovet av ytterligare åtgärder. Provtagning och sammanställning av resultaten utförs i syfte att skydda grund- och ytvattnet i området och föreskrifterna om egenkontroll utfärdas med stöd av 26 § miljöskyddslagen.

ÅMHH har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § i vattenlagen och valt att meddela sådana instruktioner som utgör ett skydd för att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen. Om verksamheten utförs enligt givna instruktioner och föreskrifter kommer ändamålet nås med minsta möjliga miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. Verksamheten är förenlig med vattenlagens bestämmelser och förutsättning finns för ett positivt beslut om miljögranskning enligt 6 kap. 4 § vattenlagen.

Bakgrund

Brändö kommun har ansökt om miljögranskning av avslutning och sluttäckning av Korsö deponi, uppsamling och behandling av lakvatten samt avledning av det behandlade lakvattnet på fastigheten Korsö Depå RNr 1:14, Korsö i Brändö kommun, i enlighet med bifogad karta.

Ärendet har inletts vid Ålands miljöprövningsnämnd 16.10.2002 som en ansökan om miljötillstånd med ärendenummer MPN-02-23. Ärendet har därefter genom 5 § landskapslag (2007:129) om införandet av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till ÅMHH 01.01.2008 och erhållit nytt diarienummer 2008-0159.

Efter att ha hört Brändö kommun har ärendet omregistrerats från en ansökan om miljögranskning till följd av införandet av LL om miljöskydd (2008:124) den 01.12.2008.

Ansökan har delgivits under tiden 06-27.04.2009 på Brändö kommuns och ÅMHHM:s kanslis anslagstavlor samt till kända sakägare enligt lista.

Under delgivningen av ansökan har inte några yttranden inkommit.

Avgift

800 euro enligt punkt 3.1 avslutande av deponi, avgiftstabell 1 Miljögranskningsärenden i ÅMHHM:s avgiftstaxa för 2009, fastställd av Ålands landskapsregering den 31 december 2008, beslut 312 S10 (Dnr S40/07/5/249).

Delgivning av beslut

Detta miljögranskningsbeslut sänds till sökanden och sakägare som en vanlig delgivning. En kopia av beslutet finns framlagd vid Brändö kommuns och ÅMHHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Yvonne Österlund
Myndighetschef
Beslutande

Erica Sjöström
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Karta över Korsö deponi
2. Planritning F126.101 över Korsö deponi
3. Anvisning för utformning och dimensionering av grundvattenrör
4. Anvisning om provtagningsparametrar
5. Besväransvisning
6. Faktura